

Evanjelická spojená škola

Evanjelické gymnázium Juraja Tranovského, Komenského 10, 031 01 Liptovský Mikuláš

Web: www.esslm.sk *** E-mail: sekretariat@esslm.sk *** Tel.: +421 44 5621 951 *** Fax: +421 44 5514 073

Finančné vzdelávanie

Určené pre učiteľov a žiakov v rámci Programu „Finančné vzdelávanie a finančná gramotnosť“ na Evanjelickej spojenej škole v Liptovskom Mikuláši

© Ing. Jana Mudroňová, Liptovský Mikuláš 2010.

Na úvod...

- Európska komisia vydala v decembri 2007 správu o finančnom vzdelávaní. Zdôrazňuje ekonomický, sociálny a celospoločenský význam finančnej gramotnosti a navrhuje niekoľko opatrení. Poskytovateľom finančného vzdelávania predstavuje základné princípy, podľa ktorých môžu postupovať.

„Finančné vzdelávanie umožňuje jednotlivcom lepšie porozumieť finančným produktom a pojmom a rozvinúť si zručnosti potrebné na zlepšenie svojej finančnej gramotnosti, to znamená uvedomiť si finančné riziká a príležitosti a pri výbere finančných služieb rozhodovať sa so znalosťou veci. Ide o celoživotnú záležitosť.“

Najčastejšie problémy spotrebiteľov na finančnom trhu:

- Finančné záležitosti sú ťažko zrozumiteľné
- Ľudia preceňujú svoje vedomosti o finančných službách
- Spotrebiteľia nevedia plánovať do budúcnosti a vyberú si produkty, na ktoré nestačia

EK zdôrazňuje, že finančná gramotnosť má výhodu nielen pre spotrebiteľov, ktorí tak znižujú riziko upadnutia do nadmernej zadlženosti a môžu

zvyšovať svoju osobnú prosperitu, ale aj pre samotné hospodárstvo. Zvyšuje sa finančná stabilita v krajine, podporujú sa bezpečnejšie investície a môže sa predísť situáciám, ako bol otras amerického hypotekárneho trhu v lete 2007 a následná globálna finančná kríza.

Najlepší systém finančného vzdelávania majú Veľká Británia a Rakúsko. Z nových členských štátov Komisia vyzdvihuje ako dobrý príklad Poľsko kde funguje osem vzdelávacích projektov najmä na školách. Na Slovensku Komisia identifikovala **tri projekty finančného vzdelávania**, ktoré sa zameriavajú najmä na deti a mládež.

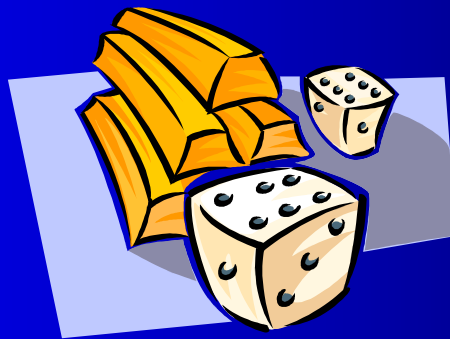
Ciele vzdelávania

- neučiť všetkých všetko,
- vnímať tých, ktorí sa vzdelávajú ako vzdelávajúci sa subjekt,
- ponechať zodpovednosť škole a vzdelávaným za výber časti obsahu,
- upraviť obsah vzdelávania tak, aby si vzdelávaní mohli rozvíjať kľúčové spôsobilosti,
- vytvoriť takú klímu v škole, aby každý vzdelávaný mohol zažiť úspech.

OBSAH:

- 1. Bankovníctvo
- 2. Spravovanie bankového účtu
- 3. Platobné prostriedky
- 4. Platby v hotovosti
- 5. Získanie pôžičky a úveru
- 6. Študentské pôžičky

- 7. Peniaze (NBS, ECB)
- 8. Rozpočet (rodinný rozpočet, cash flow)
- 9. Sporenie a investovanie
- 10. Poistenie

- Samostatná príloha:

Slovník základných pojmov

Bankovníctvo

- 1.1. On – line finančné služby (on – line bankovníctvo)
- 1.2. On – line užívatelia

1.1. On-line finančné služby

Prakticky všetky operácie, ktoré majú môžu byť urobené v pobočke sú ponúkané virtuálne prostredníctvom telefónu alebo internetu.

Zahrňajú tieto spoločné operácie :

- **Otvorenie a zrušenie bankového účtu**
- **Operácie na bankovom účte : výber peňazí, uskutočnenie platieb, internetový prevod a pod.**
- **Požiadat' o informácie a/alebo formalizovanie týkajúcich sa finančných operácií a platieb**

- **Požiadat' o informácie a/alebo formalizovanie investičných operácií až do doby ich splatnosti a / alebo predpokladaných splátok**
- **Správa všetkých investičných a finančných činností**
- **Požiadat' o vydanie kreditnej / debetnej karty (alebo vybrať z nich peniaze)**
- **Požiadat' o informácie / zmluvy všetkých typov poistenia**
- **Spravovať všetky ďalšie bankové operácie, ako napríklad požiadať o zahraničnú menu, šekovú knižku, zmeny kontaktných údajov, zmenu hesla, atď.**

Aké sú hlavné charakteristiky dobrého on-line bankovníctva ?

- Nevyžaduje sa fyzická prítomnosť klienta v kancelárii na to, aby sa vykonala určitá operácia ; všetky operácie sa môžu robiť prostredníctvom webovej stránky alebo e-mailom (alebo aspoň telefonicky alebo bežnou poštou). To znamená, že klient pri on-line banke nemusí rozmýšľať ako ďaleko alebo blízko je pobočka.
- Poskytujú sa informácie o cenách poskytovaných službách.

- Je nevyhnutné zabezpečenie služieb. Vedenie, transakcie a žiadosti o informácie, musia byť na zabezpečenej stránke.
- Nakoniec, služby by mali byť z hľadiska nákladov efektívne pre užívateľa. Mali by ste mať dobrú rovnováhu medzi tým čo dáte a čo dostanete.
- Overte si, či banka skutočne existuje. Musí byť schválená Národným regulačným orgánom
- Môžte si otvoriť účet v ktorejkoľvek krajine EU a uskutočňovať prevody na alebo z účtu. Musíte počítať s tým, že požiadavky na otvorenie a vedenie účtu v každej krajine sú rôzne v každej krajine.

- Všetky operácie sa musia jednoducho vykonávať, musia byť poskytnuté vždy jasné informácie. Napr. , užívateľ musí poznať provízie / poplatky za každý úkon, musí mať možnosť overiť a opraviť informácie, kým uskutoční operáciu.
- Prístup k internetovej službe, musí byť prístupný pre všetkých zákazníkov, nemusia rozumieť technológii.

1.2. Dôležité odporúčania pre bankových on-line užívateľov

- Veľmi pozorne si prečítajte zmluvy kým ich podpíšete
- Majte heslo a internetové kódy na bezpečnom mieste :
- Keď skončíte prácu s on-line stránkou banky, mali by ste si vybrať vždy okamžite odpojiť.
- Ak surfujete z verejnej služby, ubezpečte sa, že vás nikto nepozoruje, keď zadávate heslo a/alebo kód na web stránke banky.

- Ak pracujete na počítači viacerí, skontrolujte si, že možnosť 'zapamätať si heslo' na prehliadači je vypnuté, keď vstupujete do on-line bankovníctva.
- Nikdy neukazujte žiadne osobné alebo bezpečné (key) dáta v prostredí, ktoré zjavne nie je označené ako bezpečné. Ubezpečte sa, že adresa webovej stránky (URL), zobrazujúca sa v navigačnom paneli začína "https", a že v lište prehliadača sa ukáže uzatvorený zámok.

- Nikdy neposkytnite heslo / kľúč / kódy inej osobe (dokonca ani zamestnancovi banky). Viacnásobné podvody (tzv. phishing) boli zistené pri ukradnutí dát a niekedy je ťažké odlíšiť skutočnú bankovú komunikáciu. Najčastejšie používanie antivírusu obsahuje phishing variant, ktorý by mal byť aktivovaný v záujme zníženia tohto rizika.

Tieto odporúčania sú veľmi dôležité. Existuje veľa podvodov na internetovej sieti, a riziká sú vysoké, ak nie ste opatrní – vaše peniaze, príjmy, výdaje, reputácia sú v riziku.

Doporučený materiál a www. stránky...

- EK: Správa Finančného vzdelávania (SK) – samostatný materiál na preštudovanie
- www.dolceta.eu
- www.euroaktiv.sk

